

การศึกษาพฤติกรรมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ของนิสิต ที่ศึกษารายวิชาการใช้ภาษาไทยสำหรับครู ชั้นปีที่ ๓ A STUDY OF READING BEHAVIOR FOR LEARNING OF THAI USAGE FOR TEACHERS'S SUBJECT LEARNERS*

ดร.วิทยา ทองดี^๑

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป วิทยาเขตขอนแก่น

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ของนิสิต ที่ศึกษารายวิชาการใช้ภาษาไทยสำหรับครู ชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๑๗ รูป/คน ภาคการศึกษาที่ ๑ ปี การศึกษา ๒๕๕๖ มีจุดวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ของนิสิต ทั้งอ่านใน ชั้นเรียนและนอกนอกชั้นเรียน

ผลการวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ พบว่าจากข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีประชากรกลุ่มเป้าหมาย ๑๗ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ แยกเป็น ช่วงอายุ ๑๘-๒๕ ปี มีจำนวน ๑๖ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๑ มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นเอก ๑๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๘ และวุฒิเปรียญธรรม ประโยค ป.ธ. ๑-๒ ถึง ๕ ประโยค รวม ๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๓๔ และด้าน พฤติกรรมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ของนิสิตเฉลี่ยจำนวนชั่วโมงต่อวัน พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการอ่าน เฉลี่ยวันละ ๑-๒ ชั่วโมงต่อวันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๘ รองลงมาอ่านเฉลี่ย วันละ ๕-๖ ชั่วโมงต่อวัน เป็นร้อยละ ๒๓.๕ ด้านนิสิตชอบอ่านเพื่อการเรียนรู้จากแหล่งความรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประเด็นรายชื่อพบว่านิสิตอ่านหนังสือทั่วไปมากที่สุด รองลงมาจากสื่อ อินเทอร์เน็ต, หนังสือพิมพ์รายวัน-รายสัปดาห์ และด้านได้รับความรู้การอ่านจากแหล่งความรู้ ในภาพ รวมและรายชื่ออยู่ระดับมากที่สุด คืออ่านจากหนังสือทั่วไป,สื่อแหล่งความรู้ทางอินเทอร์เน็ต, และจาก หนังสือ, ตำราเรียน

^๑ อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

* บทความจากงานวิจัยในชั้นเรียนประกอบรายวิชาการใช้ภาษาไทยสำหรับครู

ด้านปัจจัยและแรงจูงใจที่ทำให้นิสิตอ่านเพื่อการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ประเด็นรายข้ออยู่ระดับมากที่สุด คือ ให้อ่านเพื่อทราบการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการใหม่ๆ,คุณภาพของการเรียนที่ดี(เกรดเฉลี่ยสูง)และอ่านค้นคว้าเพื่อทำรายงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชา ด้านความเห็นของนิสิตต่อความสำคัญของการอ่าน ภาพรวมและรายข้ออยู่ระดับมากที่สุด คือ เห็นว่าเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน,เพิ่มทักษะประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต และสุดท้ายด้านปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการอ่านหนังสือของนิสิต อยู่ระดับมากที่สุด คือ ขาดทุนทรัพย์ในการซื้อหนังสือ ตำราและเอกสารแหล่งความรู้ฯ ในระดับรองลงมา คือ ที่นั่งบริเวณภายในมหาวิทยาลัยฯ ไม่มีมุมนั่งหรือที่พักนั่งอ่านเพื่อการเรียนรู้ไม่เพียงพอ

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้ถ่ายทอดความคิดและสื่อสารเรื่องราวต่างๆ ด้วยการพูด การเขียน การฟังและการอ่าน ภาษาจะช่วยให้เกิดการพัฒนาจิตใจ สร้างสรรค์สังคมและยังช่วยสืบทอดวัฒนธรรม ภาษาจะช่วยอนุรักษ์และถ่ายทอดวัฒนธรรมด้วยการบันทึกเรื่องราวต่างๆ เช่น ศิลปจารึก บันทึกสมุดข่อย ใบลาน กระดาษ นอกจากนี้ยังอนุรักษ์และถ่ายทอดจากคนอีกรุ่นหนึ่งไปสู่ที่อีกรุ่นหนึ่งด้วยการบอกเล่าเรื่องบอกเล่าเป็นนิทาน นิยาย คำสอนต่างๆ หรือในรูปแบบของบทเพลง บทสักวา บทดอกสร้อย สุภาษิต คำพังเพยที่เป็นมุขปาฐะ การถ่ายทอดวัฒนธรรมเป็นหน้าที่ของมนุษย์ที่จะต้องถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง มิฉะนั้นวัฒนธรรมจะสูญหายไป^๑ นอกจากนั้นภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติ

ให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การใช้ภาษาไทย มีทักษะอยู่ ๔ ด้าน^๒ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทุกทักษะเป็นภาษาที่มนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ประสบการณ์ และความบันเทิงให้กับตนเอง โดยเฉพาะทักษะการอ่าน เป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพราะการอ่านเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคคล ช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและมีส่วนผลักดันให้สังคมเจริญก้าวหน้าเร็วขึ้น ทำให้บุคคลมีความฉลาดรู้จัก

^๑ กระทรวงศึกษาธิการ,กรมวิชาการ. *คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. (เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๔) หน้า ๑๔๑

^๒ เล่มเติม,หน้า ๔.

คิดและมีโลกทัศน์กว้าง ยิ่งปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีมากขึ้น ยุคเทคโนโลยีครองโลกทุกสิ่งทุกอย่างต้องเทคโนโลยีไปหมด จนกลายเป็นยุคของข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดน เป็นยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ ยุคแห่งการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง นั่นคือผู้ใฝ่รู้ใฝ่คิดสามารถเรียนรู้ได้ทั้งจากครู ผู้สอน ตำรา หนังสือ จากสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

การอ่านเป็นขบวนการรับรู้ความหมายของสารจากลักษณะอักษร การแปลตัวหนังสือออกมาเป็นเสียง และความหมายคือการอ่าน^๔ ดังนั้น การอ่านจึงมีเป้าหมายอยู่ที่อ่านต้องเข้าใจสารและรับรู้ความหมายของสิ่งที่อ่านและสิ่งที่ได้ดู การอ่านเป็นพฤติกรรมสำคัญและมีความจำเป็นต้องทำอย่างต่อเนื่อง และเป็นภาพที่ทำให้มองเป็นคุณค่าความสำคัญของการอ่าน ให้เป็นคนมีนิสัยรักการอ่าน เพราะการอ่านทำให้มีการเปลี่ยนแปลงได้ทั้งด้านความคิดและพฤติกรรม หากส่งเสริมและพัฒนาทักษะได้ถึงแก่นแท้อย่างมีวิจารณ์ญาณแล้วก็จะก่อให้เกิดนวัตกรรมด้านความคิด และพฤติกรรมที่พัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างมั่นคง เพราะการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ทุกคน เนื่องจากการเรียนรู้เป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิต มนุษย์มีการเรียนรู้ตั้งแต่เกิดจนตายและเป้าหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การสร้างผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้^๕

ตั้งคำกล่าวของ เซอร์ ฟรานซิส เบคอน นักปราชญ์ชาวอังกฤษที่ว่า “การอ่านทำคนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์” ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้รู้เท่าทันต่อโลกและสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพราะการดำรงชีวิตของคนในสังคมต้องอาศัยการเรียนรู้เพื่อให้อาจปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการอ่านเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จึงเป็นครรลองของชีวิตที่เกิดขึ้นได้ ทุกแห่งทุกเวลาต่อเนื่องยาวนานตลอดชีวิต

ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนประจำรายวิชา การใช้ภาษาไทยสำหรับครูชั้นปีที่ ๓ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ในการปฏิบัติหน้าที่บรรยายและการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนและนิสิตเองมีปัญหาในด้านกระบวนการสร้างองค์ความรู้จากการอ่านด้วยตนเอง ซึ่งมีผลทำให้กระบวนการเรียนรู้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรและคุณภาพนิสิตไม่เป็นที่น่าพอใจนัก ด้วยเหตุผลที่ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ของนิสิตที่ศึกษารายวิชา การใช้ภาษาไทยสำหรับครู ชั้นปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ของนิสิต ที่ศึกษารายวิชา การใช้ภาษาไทยสำหรับครู ชั้นปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖

^๔ ปรีชา หิรัญประดิษฐ์. การใช้ภาษาไทยในวงราชการ. (กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอ็กสเปอร์เน็ท จำกัด) หน้า ๑๑๖
^๕ อีระ รุญเจริญ, ศ.ดร. และวาสนา ศรีไพโรจน์. กลยุทธ์การพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้. (กรุงเทพมหานคร : บริษัท สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด, ๒๕๕๔) หน้า ๑๗.

๓. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียนนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

๓.๑ ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ นิสิตที่ศึกษารายวิชาการใช้ภาษาไทยสำหรับครู ชั้นปีที่ ๓ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จำนวน ๑๗ รูป/คน ในภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖

๓.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา เก็บข้อมูลด้านพฤติกรรมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ โดยเน้นกระบวนการทักษะการอ่าน ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนและสำรวจสอบถามพฤติกรรมแสวงหาความรู้จากการอ่าน

๔. วิธีการดำเนินการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย ได้เสนอเป็นขั้นตอน ดังนี้

๔.๑ ประชากรเป้าหมาย เป็นนิสิตที่ศึกษา รายวิชาการใช้ภาษาไทยสำหรับครู จำนวน ๓ หน่วยกิต ชั้นปีที่ ๓ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ในภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ จำนวน ๑๗ รูป/คน

๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา พฤติกรรมและทักษะการอ่าน เพื่อการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ ในรูปแบบกิจกรรมการใช้ทักษะและกิจกรรมการอ่าน กระบวนการและการแก้ปัญหาในการอ่าน(Reading) ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

๔.๓ เครื่องมือที่ใช้ : เป็นแบบสอบถามให้ตรวจสอบรายการ มี ๓ ขั้นตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ข้อมูลสอบถามพฤติกรรมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ของนิสิต

ตอนที่ ๓ ให้นิสิตจัดลำดับในการอ่านหนังสือประเภทต่างๆ และมีแบบสอบถาม ปลายเปิดให้แสดงความเห็น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญในเชิงเนื้อหา ภาษาและการหาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล

๔.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการโดยผู้วิจัยโดยตรง โดยมีการชี้แจง ทำความเข้าใจ บอกจุดวัตถุประสงค์การวิจัย และวิธีการตอบ แบบสอบถามแก่กลุ่มเป้าหมายได้รับทราบอย่างชัดเจน ซึ่งผู้ทำการวิจัยได้แจกแบบสอบถามภายในชั้นเรียนพร้อมเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง แล้วจึงนำข้อมูลไปวิเคราะห์

๔.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS For Windows ในตอนที่ ๑, ๒ และ ๓ ในส่วนที่ ๓ เป็นปลายเปิด ได้ศึกษาข้อคิดเห็นแล้วจัดกลุ่มหมวด และสรุปเป็นประเด็นสำคัญ

๔.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S D.) และร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ นิสิตที่ศึกษารายวิชาการใช้ภาษาไทยสำหรับครู ชั้นปีที่

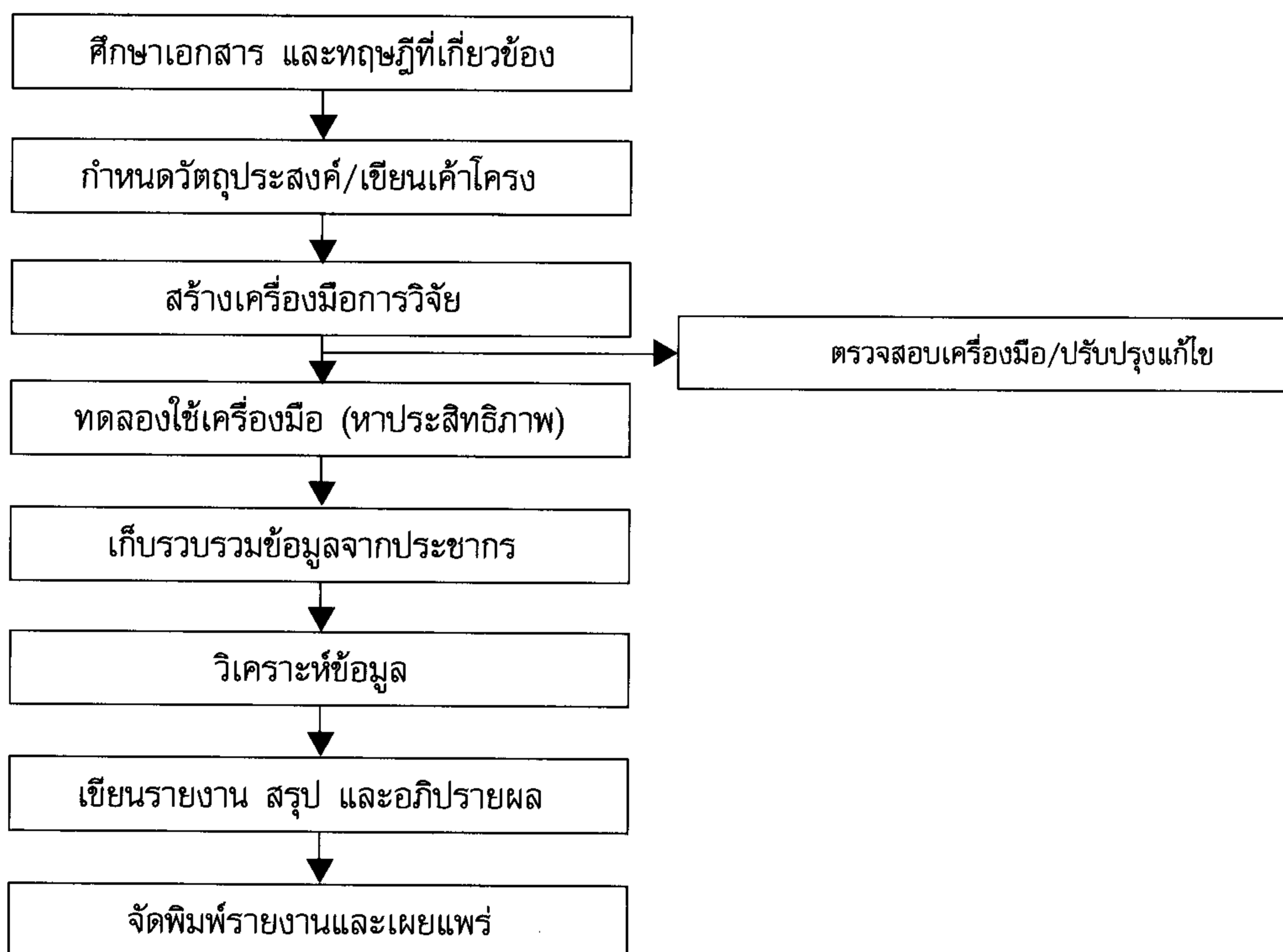

๓ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยสงฆ์
ขอนแก่น ประจำปีการศึกษาที่ ๑ ภาคการ
ศึกษาที่ ๒๕๕๖

๕.๗ ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ใช้เวลาประมาณ ๓ เดือน ตั้งแต่เดือน สิงหาคม
- ตุลาคม ๒๕๕๖

๕.๘ แผนผังขั้นตอนดำเนินการวิจัย

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้สารสนเทศด้านพฤติกรรมการอ่านเพื่อ
การเรียนรู้ของนิสิต ที่ศึกษารายวิชาการใช้ภาษา
ไทยสำหรับครู เพื่อนำไปวางแผนและพัฒนาการ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไป
รวมทั้งรายวิชาอื่นๆที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

๖. ผลการวิจัย

ในการวิจัยในชั้นเรียนนี้ สรุปผลการ
วิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือเพื่อศึกษา
พฤติกรรมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ รายวิชาการใช้
ภาษาไทยสำหรับครู ของนิสิตชั้นปีที่ ๓ จำนวน
๑๗ รูป/คน ในภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา
๒๕๕๖ ผลการวิจัยพบว่า

๑. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ๑๗ รูป/
คน ได้สอบแบบสอบถาม ๑๗ รูป คิดเป็นร้อยละ

ละ ๑๐๐ แยกเป็น เป็นบรรพชิต ๑๔ รูป คิดเป็น ร้อยละ ๘๒.๔ และคฤหัสถ์ ๓ คน/รูป คิดเป็น ร้อยละ ๑๗.๖ ช่วงอายุ ๑๘-๒๕ ปี มีจำนวน ๑๖ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๑ ช่วงอายุ ๒๖-๓๕ ปี มีจำนวน ๑ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๙ ในจำนวนนี้ มีวุฒิการศึกษาแผนกธรรมชั้นเอก ๑๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๙ วุฒิด้านเปรียญธรรม มี ประโยค ๑ - ๒ จำนวน ๑ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕.๙ และเปรียญธรรม ๓ ประโยค ๑ รูปเปรียญธรรม ๔ ประโยค ๑ รูป เปรียญธรรม ๕ ประโยค ๑ รูป และ มัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๖ จำนวน ๓ คน (นับเฉพาะนิสิตคฤหัสถ์) คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖

๒. แสดงพฤติกรรมการอ่านเพื่อการ เรียนรู้ของนิสิต

ผลการวิจัย พบว่า การศึกษา พฤติกรรมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ของนิสิต มีดังนี้

(๑) พฤติกรรมการอ่านเพื่อการ เรียนรู้ของนิสิตคิดเฉลี่ยจำนวนชั่วโมงต่อวัน

พฤติกรรมการอ่าน มากที่สุด คือ เฉลี่ยวันละ ๑-๒ ชั่วโมงต่อวัน มีจำนวน ๑๐ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๕ และรองลงมา คือ อ่านเฉลี่ยวันละ ๕-๖ ชั่วโมงต่อวัน จำนวน ๔ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕ , เฉลี่ยวันละ ๓-๔ ชั่วโมงต่อวัน จำนวน ๒ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘ และ เฉลี่ยวันละ ๗-๘ ชั่วโมง จำนวน ๑ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕.๙

(๒) นิสิตชอบอ่านเพื่อการเรียนรู้ จากแหล่งความรู้

จัดอยู่ในระดับมากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ จากหนังสือทั่วไป (๓.๗๖) สื่อ

อินเทอร์เน็ต (๓.๔๗) หนังสือพิมพ์รายวัน,ราย สัปดาห์ (๓.๒๓) และจัดอยู่ในระดับน้อยที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ อ่านจากนวนิยาย-นิทาน- การ์ตูน (๓.๐๑) งานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ (๓.๐๙) และจากบทความ-วารสาร-นิตยสาร (๓.๑๗)

(๓) นิสิตได้รับความรู้ด้านการอ่าน จากแหล่งความรู้

จัดอยู่ในระดับมากที่สุด ๓ อันดับแรก คือ จากหนังสือทั่วไป (๔.๐๐) สื่อ แหล่งความรู้ทางอินเทอร์เน็ต (๓.๕๙) จากหนังสือ เรียน,ตำราเรียน (๓.๗๐) และจัดอยู่ในระดับน้อย ที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ (๑) จากนวนิยาย, นิทาน, การ์ตูน (๓.๒๕), บทความ, วารสาร, นิตยสาร (๓.๓๕), หนังสือพิมพ์รายวัน, รายสัปดาห์ (๓.๔๔),

(๔) ช่วงเวลาในการอ่านเพื่อการ เรียนรู้ของนิสิต

จัดอยู่ในระดับมากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ อ่านประจำในห้องสมุดและ เทคโนโลยีสารสนเทศ (๔.๑๑), อ่านประจำภายใน บริเวณมหาวิทยาลัย (๓.๖๔), อ่านประจำใน ห้องเรียน/ชั้นเรียน (๓.๔๗) และจัดอยู่ในระดับ น้อยที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ อ่านเป็นประจำ เมื่อมีเวลาว่าง (๓.๒๓) อ่านประจำที่วัด/ห้องพัก (๓.๒๙) และอ่านเฉพาะเตรียมตัวเพื่อสอบวัดผล (๓.๔๑)

(๕) ปัจจัยและแรงจูงใจที่ทำให้นิสิต อ่านเพื่อการเรียนรู้

จัดอยู่ในระดับมากที่สุด ๔ อันดับแรก ได้แก่ ให้รู้เท่าต่อการเปลี่ยนแปลง และความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการใหม่ ๆ

(๓.๘๘) คุณภาพของการเรียนที่ดี (เกรดเฉลี่ยสูง) (ค่า \bar{X} = ๓.๗๖) คำนคว้าเพื่อทำรายงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชา (๓.๗๐) และเพื่อพัฒนาระดับคุณภาพชีวิตและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (๓.๖๔) และจัดอยู่ในระดับน้อยที่สุด ๒ อันดับแรก ได้แก่ ความใฝ่รู้ใฝ่คิด (๓.๐๐)และความรู้ความเข้าใจในการเตรียมตัวสอบ (๓.๑๗)

(๖) ความเห็นของนิสิตต่อความสำคัญของการอ่าน

จัดอยู่ในระดับมากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ เป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน (๓.๐๔) เพิ่มทักษะประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต (๓.๘๘) และส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๓.๗๖) และจัดอยู่ในระดับน้อยที่สุด ๓ อันดับแรกได้แก่ เพื่อความบันเทิง, อารมณ์สุนทรีย์, คลายเครียด (๒.๘๒) นำไปสู่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้, ทักษะการใช้ชีวิต และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (๓.๑๗) ได้นำความรู้ความคิดมาใช้ตัดสินใจและการแก้ปัญหา(๓.๑๗)

(๗) ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการอ่านหนังสือของนิสิต

จัดอยู่ในระดับมากที่สุด ๒ อันดับแรก ได้แก่ (๑) ขาดทุนทรัพย์ในการซื้อหนังสือ ตำราและเอกสารฯ(๔.๑๘) (๒) กิจกรรมต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยฯ มีมากเกินไปทำให้มีผลกระทบต่อการอ่านเพื่อการเรียนรู้ (๓.๘๒) และบริเวณภายในมหาวิทยาลัยฯ ไม่มีมุมนั่งพัก/ที่พักนั่งอ่านหนังสือ (๓.๐๐) และจัด อยู่ในระดับน้อยที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ห้องสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เอื้ออำนวยต่อการนั่งอ่าน (๒.๙๔)และกิจกรรม/งานในวัด/ที่พักรที่อยู่อาศัยมี

บ่อยมากทำให้ไม่มีเวลาในการอ่านเพื่อการเรียนรู้ (๒.๘๘)

๗. การอภิปรายผล

การศึกษาพฤติกรรมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ นิสิตชั้นปีที่ ๓ ที่ศึกษารายวิชาการใช้ภาษาไทยสำหรับครู สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จำนวน ๑๗ รูป/คน ในภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ มีข้อสังเกตและอภิปรายผล ดังนี้

จากการที่นิสิตมีความหลากหลายในสถานภาพและสิ่งแวดล้อม เช่น เป็นพระภิกษุ สามเณร คฤหัสถ์ วัย อายุ วัดหรือที่พักอาศัยที่อยู่ใกล้ไกลจากมหาวิทยาลัย รวมทั้งวุฒิการศึกษา ด้านนักรธรรมและบาลีที่สำเร็จก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยหรือสอบได้ขณะที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีผลทำให้นิสิตมีความคิดใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่หลากหลายและแตกต่างกัน

อย่างไรก็ตามในภาพรวมแล้วนิสิตมีพฤติกรรมการอ่านเพื่อการเรียนรู้คิดเฉลี่ยจำนวนชั่วโมงต่อวันแล้ว อยู่ในระดับที่สูงมาก คือ เฉลี่ยวันละ ๑-๒ ชั่วโมงต่อวัน มีจำนวน ๑๐ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๕ และเฉลี่ยวันละ ๕-๖ ชั่วโมงต่อวัน มีจำนวน ๔ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕ ด้านนิสิตชอบอ่านจากแหล่งความรู้ ในภาพรวมก็อยู่ในระดับมาก จะสังเกตได้จากมีค่าเฉลี่ย ๓.๒๗ และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๖๗ ถ้าพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว เรียงระดับสูงสุด คือ จากหนังสือทั่วไป สื่ออินเทอร์เน็ตและหนังสือพิมพ์รายวัน, รายสัปดาห์

ด้านนิสิตได้รับความรู้ด้านการอ่านจากแหล่งความรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จะสังเกตได้จากมีค่าเฉลี่ย ๓.๙๘ และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๖๗ ถือว่ามีค่ามาก ถ้าพิจารณาเป็นรายชื่อแล้ว เรียงระดับสูงสุด จากหนังสือทั่วไป สื่อแหล่งความรู้ทางอินเทอร์เน็ต และจากหนังสือเรียน,ตำราเรียน ทั้งนี้คงเพราะเหตุว่า ห้องสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น มีความพร้อมและนิสิตมีความพฤติกรรมการอ่านในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องประภาเพ็ญ สุวรรณ ที่ได้กล่าวถึงการเกิดทัศนคติว่า ทัศนคติ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ (Learning) จากแหล่งทัศนคติ (Source of Attitude) ต่าง ๆ ที่มีอยู่มากมาย และแหล่งที่ทำให้คนเกิดทัศนคติ ที่สำคัญคือ (๑) ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experience) (๒) การติดต่อสื่อสารจากบุคคลอื่น (Communication from others) (๓) สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models) หรือการเลียนแบบผู้อื่น และ (๔) ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors) และสอดคล้องวิทยา ทองดี (๒๕๕๐: ๕๑) ที่ได้กล่าวไว้ในวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ของนิสิตชั้นปีที่ ๒ รายวิชามนุษย์กับสังคม ว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ในระดับที่สูงมาก และปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอ จากหนังสือตำราแบบเรียน ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

ด้านช่วงเวลาในการอ่านเพื่อการเรียนรู้ของนิสิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จะสังเกตได้จากมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๔ และความเบี่ยง

เบนมาตรฐาน ๑.๒๓ ถือว่ามีค่าสูงมาก ถ้าพิจารณาเป็นรายชื่อในระดับมากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ อ่านประจำในห้องสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศ (๔.๑๑) อ่านประจำภายในบริเวณมหาวิทยาลัย(๓.๖๔), อ่านประจำในห้องเรียน/ชั้นเรียน (๓.๕๗) แต่มีค่าน้อยที่สุด ก็คือนิสิตอ่านเมื่อมีเวลาว่าง (๓.๒๓) อ่านประจำที่วัด/ห้องพัก(๓.๒๙) ทั้งนี้ คงเป็นเพราะว่าภารกิจและงานรับผิดชอบของนิสิตมีมาก เป็นพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน,กิจกรรมต่างๆภายในมหาวิทยาลัย รวมทั้งกิจกรรมช่วยงานภายในวัดที่อาศัยอยู่ด้วย ด้านปัจจัยและแรงจูงใจที่ให้นิสิตอ่านเพื่อการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จะสังเกตได้จากมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๒ และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๐๓ ถือว่ามีค่าสูงมาก ถ้าพิจารณาเป็นรายชื่อในระดับมากที่สุด คืออ่านเพื่อให้รู้เท่าต่อการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการใหม่ ๆ(๓.๘๘)คุณภาพของการเรียนที่ดี (เกรดเฉลี่ยสูง) (๓.๗๖) คำนคว้าเพื่อทำรายงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชา (๓.๗๐) แต่ที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ความใฝ่รู้ใฝ่คิด (๓.๐๐) และเพื่อ ความรู้ความเข้าใจในการเตรียมตัวสอบของนิสิต (๓.๑๗)

ด้านความเห็นของนิสิตต่อความสำคัญของการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จะสังเกตได้จากมีค่าเฉลี่ย ๓.๔๘ และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๑๗ ถือว่ามีค่ามาก ถ้าพิจารณาเป็นรายชื่อในระดับมากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ เป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน (๓.๐๔) เพิ่มทักษะประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต

(๓.๘๘) และส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๓.๗๖) แต่ที่มีระดับค่าน้อยที่สุดคืออ่านเพื่อความบันเทิง, อารมณ์สุนทรีย์, คลายเครียด (๒.๘๒) ในระดับที่น้อยนี้ คงเป็นเพราะความสอดคล้องกับเป็นพระภิกษุ สามเณร ที่ต้องมีความสำรวม อยู่ในศีลธรรมและปฏิบัติตามพระวินัย

ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการอ่านหนังสือของนิสิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จะสังเกตได้จากมีค่าเฉลี่ย ๓.๓๕ และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๑๖ ถือว่ามีค่ามาก ถ้าพิจารณาเป็นรายข้อในระดับมากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ นิสิตขาดทุนทรัพย์ในการซื้อหนังสือ ตำราและเอกสารฯ (๔.๑๘) มีกิจกรรม ภายใต้มหาวิทยาลัยฯ มากเกินไปทำให้มีผลกระทบต่ออ่านเพื่อการเรียนรู้ (๓.๘๒) และบริเวณภายใต้มหาวิทยาลัยฯ ไม่มีมุมนั่งพัก/ที่พักนั่งอ่านหนังสือ (๓.๐๐) แต่ที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการอ่านน้อยที่สุด คือ ห้องสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เอื้ออำนวยต่อการนั่งอ่าน (๒.๙๔) และกิจกรรม/งานในวัด/ที่พักที่อยู่อาศัยมีบ่อยมากทำให้ไม่มีเวลาในการอ่านเพื่อการเรียนรู้ (๒.๘๘)

จากผลการวิจัยในส่วนที่นิสิตได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปเป็นประเด็นความคิดเห็น ดังนี้

๑. หนังสืออ่านด้านกลุ่ม/หมวดภาษาไทยในห้องสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศ ของวิทยาเขตขอนแก่น มีจำนวนน้อย ที่มีอยู่ก็ไม่ทันสมัยและไม่ตรงตามสาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยฯ จึงควรสำรวจและจัดหาหนังสือหมวดภาษาไทยเข้าห้องสมุดฯ ให้มีจำนวนมากขึ้น และตรงกับสาขาวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย

๒. สภาพปัจจุบัน มุมอ่านหนังสือ, ที่พักนั่งอ่านและสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ที่เป็นบรรยากาศสงบ ร่มเย็น เอื้ออำนวยต่อการอ่านมีน้อยมาก ที่มีอยู่ไม่ค่อยส่งเสริมบรรยากาศการอ่าน อากาศร้อน , ไม่สงบร่มเย็น (ยกเว้นภายในห้องสมุดฯ) ดังนั้น มหาวิทยาลัยฯ ควรจัดให้มีมุม/ที่พักนั่งอ่านหนังสือที่เป็นบรรยากาศแห่งการอ่านให้เหมาะสม เพียงพอต่อจำนวนนิสิตที่เพิ่มมากขึ้น ในแต่ละปีการศึกษา เพื่อเป็นส่งเสริมให้นิสิตรักการอ่านมากยิ่งขึ้น

๓. ปัจจุบัน นิสิต เล่นเฟซบุ๊กมากกว่าอ่านหนังสือ มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มี “ชมรมรักการอ่าน” หรือ “โครงการรักการอ่าน” เพื่อเป็นการปลูกฝังส่งเสริมนิสัยรักการอ่านขึ้นภายใต้มหาวิทยาลัย และจัดมุมอ่านหนังสือให้เหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนนิสิตที่มีจำนวนมากขึ้นตามลำดับของแต่ละปีการศึกษา ขณะเดียวกันควรแยกมุมอ่านหรือโซนของนิสิตที่เป็นบรรพชิต และคฤหัสถ์ด้วย

๔. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ควรจัดให้มีป้ายสารสนเทศที่เป็นแหล่งประกาศ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย-ข้อมูลทั่วไป ซึ่งเป็นป้ายสารสนเทศที่ทั้งนิสิต และบุคคลทั่วไปรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้

จากรายงานการวิจัยในชั้นเรียนนี้ ทำให้มองเป็นคุณค่าความสำคัญของการอ่านและแนวทางการส่งเสริมให้นิสิตมีนิสัยรักการอ่าน เพราะการอ่านทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ทั้งด้านความคิดและพฤติกรรม หากส่งเสริมและ

พัฒนาทักษะอย่างจริงจังและถึงแก่นแท้ ก็จะก่อให้เกิดนวัตกรรมด้านความคิด และพฤติกรรมที่พัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างมั่นคง สิ่งหนึ่งที่ผู้บริหารหรือคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมคือการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านการอ่านของนิสิตให้มากยิ่งขึ้น เพราะวิจัยในชั้นเรียนเล่มนี้เป็นเพียงการสุ่มตัวอย่างวิจัยเฉพาะกลุ่มนิสิตชั้นปี ๓ ที่ศึกษารายวิชาการใช้ภาษาไทย

สำหรับครู เท่านั้น จึงไม่ได้ศึกษาวิจัยข้อมูลจากนิสิตอื่นๆ ด้วย ซึ่งหากมีการทำวิจัยต่อยอดไปยังนิสิตทั้งหมดของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ก็จะสามารถนำผลการวิจัยนั้นเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพของนิสิตด้านการอ่านได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ ,กรมวิชาการ. **คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๔**
- ธีระ รุญเจริญ, ศ.ดร. และ วาสนา ศรีโพธิ์โรจน์. **กลยุทธ์การพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด, ๒๕๕๔.**
- ปรีชา หิรัญประดิษฐ์. **การใช้ภาษาไทยในวงราชการ. กรุงเทพมหานคร:บริษัท เอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด ๒๕๕๒.**